

(10)

Signature of Invigilators

1. ....
2. ....**POLITICAL SCIENCE
Paper II**Roll No.

(In figures as in Admit Card)

Roll No. ....

(In words) .....

JY—04/11

Name of the Areas/Section (if any).....

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **fifty (50)** multiple choice type questions. *All* questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method **A** Wrong Method **A** or **A**

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under paper II only.
5. Read instructions given inside carefully.
6. One sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાથીઓ માટેની સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પચાસ (50) બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુમાં વધુ ચાર બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કેપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત : **A** ખોટી રીત : **A** , **A**

4. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાંઓમાં આપવાના રહેશે.
5. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચો.
6. આ બુકલેટની પાછળ આપેલું પાણું રફ કરી માટે છે.
7. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુકલેટ જે તે નિરીક્ષકને સોચી દેવી. કોઈપણ કાગળ પરીક્ષા પંડની બહાર લઈ જવો નહીં.

SEAL

POLITICAL SCIENCE
રાજ્યશાસ્ત્ર
PAPER-II
પ્રશ્નપત્ર-II

Note : This paper contains fifty (50) multiple-choice questions, each question carrying two (2) marks. Attempt All the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં **પચાસ (૫૦)** બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો છે. દરેક પ્રશ્નના બે(૨) ગુણ છે. બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

4. Given below are the List of authors and books. Match them by using the codes given below :

	List I		List II
(a)	Hobbes	(1)	Prison Note Books
(b)	Lenin	(2)	Anarchy, State and Utopia
(c)	Gramsci	(3)	Leviathan
(d)	Nozick	(4)	The State and Revolution

Code :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	1	2	3	4
(B)	3	4	1	2
(C)	4	3	2	1
(D)	2	1	4	3

યાદી (૧) માં કેટલાક લેખકોના નામ આપ્યા છે. યાદી (૨) માં પુસ્તકોના નામો આપ્યાં છે. આપેલા કોડનો ઉપયોગ કરીને બંને યાદીઓને મેળવો :

યાદી-૧

(a)	હોબ્સ
(b)	લેનિન
(c)	ગ્રામસ્કી (ગ્રામસી)
(d)	નોઝિક

યાદી-૨

(1)	પ્રીઝન નોટબુક્સ
(2)	'એનાર્કી, સ્ટેટ, યુટોપિયા'
(3)	'લેવિઅથાન'
(4)	'ધ સ્ટેટ એન્ડ રેવલ્યુશન'

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	1	2	3	4
(B)	3	4	1	2
(C)	4	3	2	1
(D)	2	1	4	3

5. Who among the following did not speak of decline of Political theory ?

(A)	Berlin	(B)	Cobban
(C)	Dahl	(D)	Lasswell

નીચે આપેલા વિદ્વાનોમાંથી કોણે 'રાજકીય સિદ્ધાંતની પડતી' ની વાત કરી નથી?

(A)	બર્લિન	(B)	કોબન
(C)	ડાહલ	(D)	લાસવેલ

9. In 'what is to be done' ? (1902), V. I. Lenin propounded the doctrine of :
- Stateless, classless society
  - Blue print of future Communist Society
  - Dictatorship of the proletariat
  - Vanguard role of the Communist Party
- 'વોટ ઈંજ દું બી ઇન' (૧૯૦૨) વી.આઈ. લેનિને ક્યો સિદ્ધાંત પ્રતિપાદિત કર્યો?
- રાજ્યવિહીન, વર્ગવિહીન સમાજ
  - સાભ્યવાદી સમાજનો નકશો
  - સમાહર્તાની સરમુખત્યારશાહી
  - સાભ્યવાદી પક્ષનું નેતૃત્વ
10. Post Behavioural revolution was enunciated by David Easton in :
(A) 1963	(B) 1965
(C) 1967	(D) 1969
- અનુ વર્તનવાદી કાંતિની શરૂઆત ડેવિડ ઈસ્ટને ક્યા વર્ષમાં કરી :
(A) ૧૯૬૩	(B) ૧૯૬૫
(C) ૧૯૬૭	(D) ૧૯૬૯
11. Authoritative allocation of values propounded by :
(A) Easton	(B) Lipset
(C) Dahl	(D) Mcpherson
- અધિકારયુક્ત મુલ્યોના આલેખનની હિમાયત કરી :
(A) ઈસ્ટન	(B) લીપ્સેટ
(C) ડાલ	(D) મેક્ફર્સન
12. The classification of Western European party system as cadre and mass was given by :
(A) Durverger	(B) Dicey
(C) Sartori	(D) Blondell
- પણ્યભી યુરોપીયન પક્ષ પદ્ધતિને કેદર અને સમૂહગત વગ્નિકરણ કોણે આપ્યુ :
(A) કુરવર્જર	(B) ડાઈસી
(C) સરટોરી	(D) બ્લોનડેલ
13. Montesquieu proposed the theory of separation of powers for promoting :
(A) Equality	(B) Efficiency
(C) Rule of Law	(D) Liberty
- મોન્ટેસ્કે સત્તા વિશ્લેષણના સિદ્ધાંતની હીમાયત પ્રોત્સાહન કરવા કરી :
(A) સમાનતા	(B) કાર્યક્ષમતા
(C) કાયદાનું શાસન	(D) સ્વતંત્રતા

18. Name the author of the book 'The Power Elite' :

  - (A) Ralph Miliband
  - (B) Milton Friedman
  - (C) Amartya Sen
  - (D) C. Wright Mills

'ધ પાવર એલીટ' પુસ્તકના લેખકનું નામ આપો :

  - (A) રાફ મિલિબેન્ડ
  - (B) મિલટન ફીડમેન
  - (C) અમૃત્ય સેન
  - (D) સી. રાઇટસ મિલ્સ

19. For a successful revolution, it is necessary to limit it to the political ambit while excluding the social one is the view of :

  - (A) Trotsky
  - (B) Mao
  - (C) Fanon
  - (D) Arendt

સફળતાપૂર્વકની કાન્તિ માટે એ જરૂરી છે કે તે સામાજિકને બાદ કરીને રાજકીય પરીપ્રેક્ષ્યમાં મયદાિત કરવામાં આવે :

  - (A) ટ્રોટ્સ્કી
  - (B) માઓ
  - (C) ફાનોન
  - (D) આર્ણટ

20. The concepts of a center and a periphery is central to :

  - (A) Modernization theory
  - (B) Neo-liberalism
  - (C) Social democracy
  - (D) Dependency theory

કેન્દ્ર અને પરિધિની વિભાવના કેન્દ્રીત છે :

  - (A) આધુનિકતાના સિદ્ધાંત સાથે
  - (B) નીઓ-લીબરાલીઝમ સાથે
  - (C) સામાજિક લોકશાહી સાથે
  - (D) પરાધીનતાના સિદ્ધાંત સાથે

21. The delimitation of Lok Sabha constituencies was postponed because of :

  - (A) Lack of consensus/amongst political parties
  - (B) Constitutional limitations
  - (C) Opposition of the media and pressure groups
  - (D) Uneven population Growth

લોકસભાના મતદારક્ષેત્રોની હદ નકફી કરવાનું મોક્કફ રાખવું પડ્યું હતું કેમ કે :

  - (A) રાજકીય પક્ષોમાં સર્વસંમતિનો અભાવ
  - (B) બંધારણીય મયદાિઓ
  - (C) પ્રચાર માધ્યમો અને દાબજૂથો દ્વારા વિરોધ
  - (D) અસમતોલ વસ્તી વધારો

22. Navanirman movement was aimed at :
- (A) The peasants of India
  - (B) The Workers of India
  - (C) The Business Community
  - (D) Corruption in Public Life
- નવનિર્મિત્ત આંદોલનની લડાઈ :
- (A) ભારતના ખેડૂતો સામે હતી
  - (B) ભારતના મજદૂરો સામે હતી
  - (C) વેપારી વર્ગ સામે હતી
  - (D) જહેર જીવનમાં અષ્ટાચાર સામે હતી
23. Under which of the five year plans the introduction of Panchayati Raj in India was suggested ?
(A) First Five Year Plan	(B) Second Five Year Plan
(C) Third Five Year Plan	(D) Fourth Five Year Plan
- કઈ પંચવર્ષીય યોજનામાં ભારતમાં પંચાયતી રાજનું સૂચન થયું હતું?
(A) પ્રથમ પંચવર્ષીય યોજના	(B) દ્વિતીય પંચવર્ષીય યોજના
(C) તૃતીય પંચવર્ષીય યોજના	(D) ચતુર્થ પંચવર્ષીય યોજના
24. Which of the following political parties enjoy the distinction of having formed the first non-congress government in an Indian State :
(A) DMK in Tamil Nadu	(B) Akalis in Punjab
(C) Lok Dal in Utter Pradesh	(D) Communist in Kerala
- નિભાગિત રાજકીય પક્ષોમાંથી ક્યા રાજકીય પક્ષે ભારતના એક રાજ્યમાં સૌ પ્રથમ બિન્કોઓસી સરકારની સ્થાપના 'કરી?
(A) ડી.એમ.કે. તામિલનાડુમાં	(B) અકાલીદળ પંજાબમાં
(C) લોકદળ ઉત્તરપ્રદેશમાં	(D) સાભ્યવાદીઓ કેરાલામાં
25. Panchayati Raj was started in India in the year :
(A) 1957	(B) 1952
(C) 1959	(D) 1951
- દેશમાં પંચાયતી રાજની શરૂઆત :
(A) ૧૯૫૭ માં	(B) ૧૯૫૨ માં
(C) ૧૯૫૯ માં	(D) ૧૯૫૧ માં

31. "Public Administration Consists of all those operations having for their purpose the fulfilment or enforcement of Public Policy." Who said it ?

“જાહેર વહીવટમાં જાહેર નીતિના ઘેયો પૂર્ણ કરવાં માટે અને અમલ માટેના બધાં જ કાર્યો (કિયાઓ) નો સમાવેશ થાય છે.” આ કથન કોનું છે?

32. The Development Administration is primarily concerned with :

(A) Economic development   (B) Political development
(C) Social development   (D) Technological development

વિકાસના વહીવટને મુખ્યત્વે કોણી સાથે સંબંધ છે?

33. Elton Mayo represents the school of :

એટન મેયો જાહેર વહીવટમાં કઈ વિદ્યાશાખા સાથે સંકળાયેલા છે?

34. Which of the following countries gives highest importance to 'Specialist' instead of 'Generalist' ?

સામાન્ય વહીવટકર્તાઓને બદલે વિશિષ્ટ કૌશલ્ય કે નિષ્ણાતક વધારે મહત્વ સૌથી વધ કર્યા દેશમાં આપવામાં આવે છે?

(A) भारत (B) पु.के.
(C) प.अस.अे. (D) पाकिस्तान

35. It is generally believed that efficient span of control should :

(A) be strict	(B) be lenient
(C) be long	(D) be short

એવી એક સામાન્ય ભાન્યતા છે કે કાર્યક્ષમ અંકુશ સીમા :

(A) કદક હોવી જોઈએ	(B) ઉદાર હોવી જોઈએ
(C) લાંબી હોવી જોઈએ	(D) ટૂકી હોવી જોઈએ

36. Which one of the following Luther Gulick has not covered as administrative function of the Chief Executive ?

(A) Staffing	(B) Adjudicating
(C) Directing	(D) Coordinating

લ્યુથર ગુલિકના મતે મુખ્ય કારોબારીના વહીવટી કાર્યોમાં શેનો સમાવેશ થતો નથી?

(A) સલાહકારી	(B) ન્યાયકીય ચુકાદો
(C) નિર્દેશન	(D) સંકલન

37. Membership to Estimate Committee is drawn from :

(A) Rajya Sabha	(B) From top Bureaucrates
(C) Lok Sabha and Rajya Sabha	(D) Lok Sabha

અંદાજ સમિતિની રચના શેમાંથી થાય છે?

(A) રાજ્યસભામાંથી	(B) ઉચ્ચ કક્ષાના વહીવટીતંત્રમાંથી
(C) લોકસભા અને રાજ્યસભામાંથી	(D) લોકસભામાંથી

38. Who has defined bureaucracy 'as a system of administration, characterised by expertness, impartiality and absence of human relationship ?

(A) Max Weber	(B) E. N. Gladden
(C) J. M. Pfiffner	(D) E. E. Dimock

અમલદારશાહી એટલે 'વહીવટની એવી પ્રથા જેના લક્ષણો છે, નિષ્ણાત શાન, તટસ્થતા અને માનવ સંબંધોની ગેરહાજરી.' આ કોનું કથન છે?

(A) મેક્સ વેબર	(B) ઈ.એન. ગ્લેડન
(C) જે.એમ. પિફ્ફર	(D) ઈ.ઇ. ડિમોક

39. Administrative Reforms Commission recommended for :

- (A) Abolition of All India Services
- (B) Functional Grouping of Generalist Services
- (C) Abolition of only Generalist All India Services
- (D) Favoured Continuation of Present Grading System

વહીવટી સુધારણા પંચે શેની ભલામણ કરી હતી?

- (A) અભિલ ભારતીય સેવાઓની નાબૂદીની
- (B) સામાન્ય સેવાઓની કાર્યઅનુસાર જૂથ રચનાની
- (C) અભિલ ભારતીય સામાન્ય સેવાઓની નાબૂદીની
- (D) વર્તમાન ગ્રેડિંગ પદ્ધતિને ચાલુ રાખવાની

40. What is the main purpose of creating the institution of Lok Pal and Lokayukta ?

- (A) to propose administrative reforms
  - (B) to suggest legal reforms
  - (C) to check corruption in high offices
  - (D) to identify the causes of delay in decision making
- ‘લોકપાલ અને ‘લોકયુક્ત’ ની સંસ્થાઓ રચવાનો હેતુ ક્યો છે?

- (A) વહીવટ સુધારણા સૂચવના
- (B) કાનૂની સુધારા કરવાનું
- (C) ઉચ્ચ હોદાઓમાં ભષ્યાચાર પર અંકુશ મુકવાનો
- (D) નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં થતી ઢીલના કારણો શોધવા માટે

41. Which of the following models of international politics *does not* give central importance to state as an actor ?

- (A) Idealism or Liberalism
- (B) Realism
- (C) International Society
- (D) Dependency

આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણના મોડેલોમાંથી ક્યો મોડેલ રાજ્યને કર્તી કે અદકાર તરીકે કેન્દ્રીય મહત્વ આપતા નથી?

- (A) આદર્શવાદ કે ઉદારવાદ
- (B) યથાર્થવાદ કે વાસ્તવવાદ
- (C) આંતરરાષ્ટ્રીય સમાજ કે રાજ્યોના સમાજનો મોડેલ
- (D) પરાવલંબન

42. Which of the following is *not* a correct statement about Game Theory ?
- (A) It is a branch of mathematics but is used in Social Sciences as well
  - (B) It is used in predicting outcomes of war if preferences of states as actors are known
  - (C) It assumes that states are not rational
  - (D) Realists have used game theory extensively
- ‘ખેલ’ કે ‘રમત’ ના સિદ્ધાંત અંગે નીચે આપેલા વિધાનોમાંથી ક્યું વિધાન સાચું નથી?
- (A) તે ગણિતશાસ્ત્રની એક શાખા છે પરંતુ તેનો ઉપયોગ સમાજવિજ્ઞાનની અંદર પણ થાય છે
  - (B) જો કર્તા કે અદાકારોની પસંદગી ખબર પડે તો યુદ્ધનાં પરિણામોની આગાહી કરવામાં તેનો ઉપયોગ થાય છે
  - (C) તેની માન્યતા કે ધારણા એવી છે કે રાજ્યો તાર્કિક ઢબે કે બુદ્ધિગમ્ય ઢબે કામ કરે છે
  - (D) પથાર્થવાદીઓ કે વાસ્તવવાદીઓએ તેનો ખૂબ ઉપયોગ કર્યો છે

43. Below are given two statements, one is Assertion (A) and other is Reason (R). State whether statements are correct and whether (R) is reason for (A) or not by using codes given below :

Assertion (A) : Cold War became intense because two superpowers became engaged in arms competition

Reason (R) : Cold War became intense because of tendency of two superpowers to look at local issues in global terms

- (A) Both (A) and (R) are correct and (R) is correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are correct but (R) is not explanation of (A)
- (C) (A) is correct but (R) is not
- (D) (A) is incorrect but (R) is correct

નીચે બે વિધાનો આપેલાં છે. તે બંને સાચાં છે કે નહીં અને (R) એ (A) માટે કારણરૂપ છે કે નહીં તે વિધાનોની નીચે આપેલા કોઈનો ઉપયોગ કરીને જગ્યાવો :

કોડ :

- (A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) માટેનું કારણ છે
- (B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે પણ (R) એ (A) માટેનું કારણ નથી
- (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (D) (R) સાચું છે પણ (A) ખોટું છે

44. The reason why states want UN to authorise military action against aggressors is that :

- (A) UN is a militarily powerful body
- (B) Only that UN constitution can authorise action against aggressors
- (C) That body takes quick action against aggressors
- (D) UN action is considered legitimate because it represents the voice of international community

આકમકો સામે યુનો દ્વારા જ લશ્કરી પગલું લેવાય એમ રાજ્યો ઈચ્છે છે કારણ કે :

- (A) યુનો લશ્કરી દૃષ્ટિઓ શક્તિશાળી સંસ્થા છે
- (B) માત્ર તે યુનોનું બંધારણ આકમક સામે પગલાં લેવાની જોગવાઈ કરે છે
- (C) તે સંસ્થા આકમક સામે ઝડપથી પગલું લે છે
- (D) યુનો દ્વારા લેવાયેલું પગલું સ્વીકૃત બને છે કારણ કે તે (યુનો) આંતરરાષ્ટ્રીય સમુદાયના અવાજને રજૂ કરે છે

45. Nuclear Non-Proliferation Treaty (NPT) :

- (A) has lapsed
- (B) is being periodically revised
- (C) has achieved permanent status
- (D) has become defunct because many states have withdrawn from it

અણુશસ્ત્ર બિનપ્રસારણ સંધિ :

- (A) રદ્દબાતલ થઈ છે
- (B) વખતો વખત તેને સમયમર્યાદા પૂરી થતાં નવેસરથી અમલમાં મૂકવામાં આવે છે
- (C) તેને હવે કાયમી બનાવવામાં આવી છે
- (D) તેવી પ્રસ્તુતતા હવે રહી નથી કારણ કે ઘણા રાજ્યોએ તેમાંથી છૂટા થવાનું પસંદ કર્યું છે

46. Which of the following scholars described 'Natural Resources' as 'Shrinking assets' ?

(A) E. H. Carr	(B) Hans Morgenthau
(C) Immanuel Kant	(D) Harold and Margaret Sprout

કુદરતી સંપત્તિને 'ઘટતી જતી અસ્કયામતો' તરીકે નીચે દર્શાવા વિદ્વાનોમાંથી ક્યા વિદ્વાને ઓળખાવી છે?

(A) ઈ.એચ. કાર	(B) હાન્સ મોર્ગન્થો
(C) ઈમેન્યુલ કાન્ટ	(D) હરોલ્ડ અને માર્ગરેટ સ્પ્રૂટ

47. Which of the following are methods of peaceful settlement of disputes ?

જધકાઓને શાંતિમય રીતે પતાવવાની પદ્ધતિઓમાં શેનો સમાવેશ થાય છે?

48. Which is head quarter of WTO (World Trade Organization) ?

વિશ્વ વ્યાપાર સંસ્થા (WTO) નું મુખ્ય મથક કયું છે?

- (A) न्यूर्क . (B) शनीवा
(C) वोशी०८टन डी.सी. (D) हेग।

49. Who said that war is a continuation of politics by other means ?

‘યુદ્ધ એ બીજા સાધનોથી ચાલતું રાજકારણ જ છે.’ આ કથન કોનું છે?

- (A) બિસમાર્ક (B) હેન્રી આઠ (VIII)
(C) કલોઝવિટા (D) ટાલેરાન્ડ

50. 'Decision Making Theory' is associated with :

‘નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયાનો સિદ્ધાંત’ (Decision Making Theory) કોણી સાથે સંકળાપેલો છે?

ROUGH WORK

ROUGH WORK

SEAL